

För kännedom till:
Kommunfullmäktige i Lycksele,
Vilhelmina, Storuman och Åsele

Granskning av LYSTKOMS kontinuitetsplanering

EY har på uppdrag av förbundets förtroendevalda revisorer genomfört en granskning av LYSTKOMS arbete med kontinuitetsplanering. Syftet har varit att granska om förbundsdirectionen har säkerställt en tillräcklig kontinuitetsplanering.

Viktiga **slutsatser** från granskningen är följande:

- Förbundet har genomfört riskanalyser inom väsentliga verksamhetsområden. Det finns dock ingen samlad risk- och sårbarhetsanalys.
- Det finns en upprättad kontinuitsplan avseende *hälso- och sjukvårdens adressregister (HSA)*¹ och *Säker IT Hälsa och Sjukvård (SITHS)*². Enligt vår bedömning finns det fler verksamhetsområden där förbundet bör upprätta kontinuitetsplaner, exempelvis inom IT.
- Ingen uppföljning av kontinuitetsarbetet är genomförd. Enligt vår bedömning är det följden av att det saknas ett helhetsgrepp om kontinuitetsplanering inom förbundet.

Utifrån detta är vår **sammanfattande bedömning** att:

Förbundsdirectionen i samordningsförbundet LYSTKOM *delvis har* säkerställt en tillräcklig kontinuitetsplanering

Utifrån granskningsresultatet **rekommenderar** vi förbundsdirectionen att:

- Säkerställa en ändamålsenlig kontinuitetshanteringsprocess. Förslagsvis bör arbetet inledas med att initiera en dialog med medlemskommunerna.

Vi emotser directionens svar på denna granskning per **november** 2024.

¹ Databas som samlar information om alla personer och verksamheter inom sjukvården i Sverige.

² En av vården godkänd metod för inloggning i nationella vårdssystem

LYSTKOMS förtroendevalda revisorer (digital signering)

Bertil Näslund

Förtroendevald revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

BERTIL NÄSLUND

Undertecknare

På uppdrag av: EY

Serienummer: 0fb36d82def709[...]8b7c814654522

IP: 88.129.xxx.xxx

2024-06-27 14:28:10 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

Granskning av LYSTKOMS kontinuitetsplanering

Revisorerna i LYSTKOM 2024

Building a better
working world

Innehåll

Sammanfattning.....	2
1. Inledning.....	3
1.1. Bakgrund	3
1.2. Syfte och revisionsfrågor	3
1.3. Metod och avgränsning.....	4
2. Revisionskriterier.....	4
3. Granskningsresultat.....	5
3.1. Kartläggning av kritiska verksamheter och processer	5
3.2. Kontinuitetsplaner	6
3.3. Uppföljning av kontinuitetsplaneringen	7
4. Sammanfattande bedömning.....	9

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i samordningsförbundet LYSTKOM har EY granskat om förbundsdirektionen har säkerställt en tillräcklig kontinuitetsplanering.

Vår **sammanfattande bedömning** är att förbundsdirektionen i LYSTKOM *delvis* har säkerställt en tillräcklig kontinuitetsplanering. Vi grundar vår bedömning på nedanstående:

	Kartlagt kritiska verksamheter och processer?	Upprättat kontinuitetsplaner?	Säkerställt en systematisk uppföljning av kontinuitetsplaneringen?
LYSTKOM	Delvis	Delvis	Nej

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi förbundsdirektionen att:

- ▶ Säkerställa en ändamålsenlig kontinuitetshanteringsprocess. Förslagsvis bör arbetet inledas med att initiera en dialog med medlemskommunerna.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Samhällsstörningar, det vill säga olyckor, kriser eller krig, kan inträffa med oregelbundna mellanrum och kan innebära allvarliga konsekvenser för samhället och dess invånare. Förmågan att kunna upprätthålla samhällets funktionalitet och kritisk kommunal service vid extraordinära händelser ställer höga krav på kommunen¹ och kräver inte sällan skyndsamma insatser.

För att kommunen ska kunna förebygga, hantera och motstå störningar erfordras en effektiv kontinuitetsplanering. Kontinuitetsplanering är förmågan att efter avbrott eller störningar kunna fortsätta tillhandahålla varor och tjänster till en i förväg accepterad omfattning. Kontinuitetsplanering utgör en central del i kommuners krisberedskap. Stöd i kommuners arbete med kontinuitetsplanering finns i Myndigheten För Samhällsskydd och Beredskaps (MSB) handbok i kommunal krisberedskap. Här framgår bland annat att relevanta aktiviteter är att kartlägga viktiga verksamheter och processer, identifiera kritiska resurser, bestämma acceptabla avbrottstider, genomföra åtgärder som minskar risken för avbrott och skapa planer för att hantera de störningar som kan uppstå.

Flera av kommunernas ansvarsområden är nödvändiga samhällsfunktioner att upprätthålla i händelse av en störning. Det gäller bland annat äldreomsorg, social omsorg, VA-försörjning, miljö- och hälsoskydd och räddningstjänst. Med en effektiv kontinuitetshantering kan kommuner snabbare återhämta sig och minska risken för allvarliga konsekvenser av en störning. Det innebär kortare avbrottstider i kommuners verksamheter och förebygger och förhindrar att personella, ekonomiska eller funktionella värden skadas eller går förlorade. Målet med kontinuitetsplaneringen är att säkerställa att samhällsviktiga verksamheter har en god förmåga att motstå och hantera störningar så att de negativa effekterna på samhället blir så små som möjligt vid en extraordinär händelse.

I sin risk- och väsentlighetsanalys år 2024 har de förtroendevalda revisorerna i LYSTKOM identifierat risker relaterat till Lycksele kommunkoncernens arbete med kontinuitetsplanering. Revisorerna har därför valt att genomföra en granskning av Lycksele kommuns och LYSTKOMS arbete med kontinuitetsplanering.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte har varit att bedöma om förbundsdirektionen i LYSTKOM har säkerställt en tillräcklig kontinuitetsplanering. I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- ▶ Har LYSTKOM kartlagt kritiska verksamheter och processer?
- ▶ Har LYSTKOM upprättat kontinuitetsplaner för att bibehålla kritiska samhällsfunktioner vid avbrott och/eller störningar?
 - Finns tydliga riktlinjer och rutiner för kontinuitetsplanernas genomförande?
- ▶ Har LYSTKOM säkerställt en systematisk uppföljning av kontinuitetsplaneringen?

¹ Kommunalförbundet LYSTKOM

1.3. Metod och avgränsning

Granskningen har skett genom intervjuer och dokumentstudier. Intervjuer har genomförts med ledande tjänstepersoner i berörda verksamheter.

En granskning av Lycksele kommun har genomförts under 2023. Den granskningen avsåg kommunstyrelsen genom dess övergripande arbete med kontinuitetsplaneringen. Därutöver granskades socialnämndens arbete med kontinuitetsplaneringen inom äldreomsorgen och LSS och utbildningsnämndens ansvar för grundskolorna. Även det kommunala bolaget LAVAB inkluderades utifrån bolagets arbete med VA-försörjning och avfallshantering, samt myndighetsnämndens arbete utifrån nämndens ansvar för räddningstjänstens verksamhet.

Granskningen av LYSTKOM avser år 2024 och fokuserar framför allt på förbundets ansvarar för drift av medlemskommunernas växletelefoni och IT-system.

Berörda tjänstepersoner inom förbundet har läst ett rapportutkast för att säkerställa ett korrekt faktainnehåll i rapporten och att rapporten inte innehåller sekretessklassad information.

Vi använder följande bedömningsskala för bedömning utifrån revisionsfrågorna:

I allt väsentligt uppfyllt	Grön
Delvis uppfyllt	Gul
Ej uppfyllt	Röd

2. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen för analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna kan hämtas från lagar och förarbeten eller interna regelverk, policyer beslutade av fullmäktige. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning. I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- ▶ Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH), bland annat 2 kap. 1§
- ▶ Kommunallagen (2017:725) 6 kap 1, 6 §§.
- ▶ Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), bland annat 12 kap. §1.
- ▶ MSB:s vägledning, främst *handbok i kommunal krisberedskap*
- ▶ Förbundsordning LYSTKOM (2021)

3. Granskningsresultat

3.1. Kartläggning av kritiska verksamheter och processer

Avsnittet syftar till att svara på om förbundet har kartlagt kritiska verksamheter och processer samt behovet av resurser.

Revisionskriterier

I MSB:s handbok i kommunal krisberedskap framgår att kommunen ska kartlägga viktiga verksamheter och processer som en del av kontinuitetshanteringen.

I 2 kap. 1 § st. 2 LEH anges att kommunen, med beaktande av risk och sårbarhetsanalysen, för varje ny mandatperiod ska fastställa en plan för hur extraordinära händelser ska hanteras.

3.1.1. Iakttagelser

Aktuella övergripande styrdokument inom området

Följande styrdokument med bäring på området finns beslutade:

- Informationssäkerhetspolicy (2023-10-26)

Styrdokumentet beskriver förbundets viljeinriktning för att hantera information på ett systematiskt och informationssäkert sätt. I policyn finns ett antal mål och principer för förbundets arbete med informationssäkerhet. Därutöver framgår hur uppföljning av arbetet ska ske (1 gång per år) samt organisation, roller och ansvar för arbetet.

- Riktlinje för systematiskt informationssäkerhetsarbete (2023-10-26)

Riktlinjen utvecklar de mål och principer som framgår av informationssäkerhetspolicyn. I dokumentets beskrivs mer i detalj vad som ska göras. I riktlinjen framgår hur risker ska hanteras inom informationssäkerhetsarbetet och de delar som riskhanteringen ska omfatta:

- Avgränsning
- Konsekvensanalys
- Informationsklassificering
- Kravanalys
- Riskanalys
- Hantering av identifierade säkerhetsbrister.

Tillhörande riktlinjen finns ett antal rutiner som tagits fram inom LYSTKOM och dessa ingår tillsammans i en handbok för informationssäkerhet. Exempelvis finns rutin för införande, drift, förvaltning och avveckling av IT-system, rutin för riskhantering - informationssäkerhet (risk- och kravanalys, informationsklassning, tillträdesskydd med mera) och rutin för informationssäkerhetsutbildning.

Risk- och sårbarhetsanalys

Enligt intervjuade genomförs olika typer av riskanalyser inom IT- och informationssäkerhetsområdena. Kopplat till de identifierade riskerna finns åtgärder för att minska och/eller bevaka riskerna. Däremot har ingen risk- och sårbarhetsanalys genomförts inom förbundet. Vid intervjuer framkommer att ingen av medlemskommunerna i förbundet har kontaktat LYSTKOM för att inkludera delar av förbundets verksamhet i sina egna risk- och sårbarhetsanalyser. Även om intervjuade framhåller att en risk- och sårbarhetsanalys bör tas fram inom förbundet, konstaterar de att dialog behöver föras med medlemskommunerna.

Som framgår av följande kapitel finns en kontinuitetsplan framtagen. Den har enligt uppgift föregåtts av en risk- och sårbarhetsanalys. Analysen är dock inte dokumenterad och det har därför inte varit möjligt att verifiera om den upprättats.

Granskningen av kontinuitetsplanering i Lycksele kommun år 2023 visade att det fanns en plan för kontinuitetsarbetet (inkl. genomförandet av en årlig risk- och sårbarhetsanalys) där LYSTKOM fanns med som en part. Enligt företrädare för LYSTKOM har de inte haft dialog med kommunen i denna fråga.

3.1.2. Bedömning

Vi bedömer att LYSTKOM *delvis* har kartlagt kritiska verksamheter och processer. Granskningen visar att det förekommer olika riskanalyser inom delar av förbundets verksamhetsområde. Enligt vår bedömning bör dock verksamheten analyseras i sin helhet och med fördel utifrån MSB:s rekommendationer.

3.2. Kontinuitetsplaner

Detta avsnitt ämnar till att svara på om kontinuitetsplaner har upprättats för att bibehålla kritisk kommunal service vid avbrott och/eller störningar.

Revisionskriterier

I 4 § Förordning (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap framgår att varje kommun ska ha de planer som behövs för verksamheten under höjd beredskap. Planerna ska innehålla uppgifter om den verksamhet som är avsedd att bedrivas under höjd beredskap.

I MSB:s handbok i kommunal krisberedskap tydliggörs vilka planer kommunen ska ha för att hantera avbrott eller störningar som kan uppstå. Kommunen ska ta fram styrdokument för planering avseende krisberedskap, så som exempelvis kontinuitetsplaner för kommunens samhällsviktiga verksamheter. En kontinuitetsplan ska innehålla information som hjälper personalen att veta vad den ska göra vid en störning i en kritisk aktivitet eller resurs. Syftet är att kunna upprätthålla verksamheten på en tolerabel nivå och att kunna återställa resursen så fort som möjligt. Planen ska vara enkel och tydlig, kommunicerad till och övad av berörd personal samt tillgänglig för alla som kan anses behöva den. Kontinuitetsplanen bör innehålla följande:

- Reservrutin
- Återställningsrutin
- Återgångsrutin
- Nödvändiga kontaktuppgifter.

I 2 kap. 8 § Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinär händelse vid fredstid och höjd beredskap (LEH) anges att kommunen ska se till att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som behövs för att lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser och kriser.

3.2.1. Iakttagelser

Som tidigare beskrivits finns inget styrdokument inom LYSTKOM som berör krishantering/kontinuitetsplanering.

Förbundet har dock tagit fram en kontinuitetsplan för *hälso- och sjukvårdens Adressregister (HSA)*² och *Säker IT Hälsa och Sjukvård (SITHS)*³. Planen är antagen av medlemskommunernas respektive ledningsgrupper under 2020 och reviderades senast i början av år 2023. Kontinuitetsplanen beskriver, avseende HSA, verksamhetens reservrutiner om de system som har ett beroende mot HSA inte är tillgängliga. Avseende SITHS beskriver planen verksamhetens reservrutiner när SITHS påverkas av brist på resurser och andra beroenden.

Förbundet jobbar enligt intervjuade med kontinuitetsplanering inom IT, men det finns inget dokument som beskriver arbetet i sin helhet. Ett arbete med att ta fram kontinuitetsplaner har dock inletts tillsammans med en extern konsult. Trots att det inte finns en formell kontinuitetsplan finns exempelvis en handlingsplan för incidenthantering, en beredskapslinje dygnet runt samt konfigurationer och datahallar för att undvika driftsavbrott.

3.2.2. Bedömning

Vi bedömer att LYSTKOM *delvis* har upprättat kontinuitetsplaner för att bibehålla kritiska verksamheter. Granskningen visar att det finns en kontinuitetsplan inom HSA och SITHS och att arbete med att formalisera kontinuitetshandlingen påbörjats inom IT-området.

3.3. Uppföljning av kontinuitetsplaneringen

Detta avsnitt ämnar till att svara på om kommunen har säkerställt en systematisk uppföljning av kontinuitetsarbetet.

Revisionskriterier

Av MSB:s checklistor och vägledningar för kontinuitetsarbete framgår att uppföljning och förbättring är viktiga delar av ett systematiskt kontinuitetsarbete. Det handlar om att följa upp arbetet enligt förutbestämd metod, kommunicera resultatet och utvärdera det samma för att vidareutveckla arbetet.

² Databas som samlar information om alla personer och verksamheter inom sjukvården i Sverige.

³ En av vården godkänd metod för inloggning i nationella vårdssystem

3.3.1. Iakttagelser

Vid intervjuer framgår att det inte sker någon systematisk uppföljning inom området. Intervjuade konstaterar att det i allmänhet sker sporadiskt arbete inom kontinuitetsplaneringens olika delar, men att systematiken inte är på plats.

3.3.2. Bedömning

Vi bedömer att LYSTKOM *inte* har säkerställt en systematisk uppföljning av kontinuitetsplaneringen. Granskningen visar att det inte sker någon systematisk uppföljning inom området. Enligt vår bedömning är det följden av att det saknas ett helhetsgrepp om kontinuitetsplanering inom förbundet.

4. Sammanfattande bedömning

Vår **sammanfattande bedömning** är att förbundsdirektionen i LYSTKOM *delvis har* säkerställt en tillräcklig kontinuitetsplanering. Vi grundar vår bedömning på nedanstående:

	Kartlagt kritiska verksamheter och processer?	Upprättat kontinuitetsplaner?	Säkerställt en systematisk uppföljning av kontinuitetsplaneringen?
LYSTKOM	Delvis	Delvis	Nej

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi förbundsdirektionen att:

- ▶ Säkerställa en ändamålsenlig kontinuitetshanteringsprocess. Förslagsvis bör arbetet inledas med att initiera en dialog med medlemskommunerna.

Lycksele juni 2024

Max Stenman, projektledare
Verksamhetsrevisor, EY

Christer Brubäcken, uppdragsledare
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY